

Průvodní zpráva k výsledku N_{mets}

Název výsledku: Metodika mapování exportu české hudby

Tato metodika je výstupem typu N_{mets} jako jeden z výstupů projektu NAKI III (program na podporu aplikovaného výzkumu v oblasti národní a kulturní identity na léta 2023 až 2030) s názvem Příležitosti a bariéry přeshraniční digitální distribuce české hudební produkce, r.č. DH23P030VV029.

Struktura průvodní zprávy sleduje obligatorní osnovu předepsanou příkazem ministra kultury č. 5/2023.

I. Cíl metodiky

Cílem metodiky je poskytnout jejím uživatelům jednoduchý a užitečný nástroj na monitoring exportu tuzemského hudebního repertoáru umožňující vyhodnocování úspěšnosti české hudby v zahraničí, jakož i úspěšnosti konkrétních proexportních opatření, a to datovou analýzou dostupných datových zdrojů. Metodika vyhodnocuje kvalitu jednotlivých zdrojů a jejich přínos a poskytuje doporučení k optimálním postupům při jejich vyhodnocování. Cílem je též umožnit pravidelné a systematické mapování poslechovosti a úspěšnosti české hudební produkce v zahraničí v sektorech jako jsou rozhlasové vysílání, streaming a služby sdílení obsahu vytvořeného uživateli online (UGC služby), čemuž slouží zde předkládaný návod na sběr a analýzu statistických dat z veřejných zdrojů, od kolektivních správců a digitálních agregátorů dat.

II. Popis metodiky

Předkládaná metodika přináší souhrn doporučených a autorským týmem ověřených praktik a postupů pro uživatele metodiky, díky nimž lze verifikovatelně sledovat míru exportu tuzemské hudby do zahraničí a její vývoj v čase. Metodika je koncipovaná tak, aby její uživatelé měli jistotu, že při jejím dodržení budou získané výsledky průkazné, opakovatelné a že se jich lze dovolat.

III. Srovnání novosti postupů

V českém prostředí aktuálně neexistuje centrální a veřejně dostupná evidence exportu tuzemského repertoáru do zahraničních teritorií. A to ani ve formě časově ukotvené statické výzkumné zprávy, ani ve formě průběžně aktualizovaného datasetu, který by ukazatele úspěchu domácích autorů či interpretů na zahraničních trzích vyhodnocoval dynamicky, průběžně. V tuzemském prostředí jde tedy o zcela novou činnost, která je však žádoucí jak pro uživatele, tak pro regulátora (ministerstvo), jako důležitý zdroj informací pro státní kulturní politiku v oblasti podpory hudby.

Problematikou exportu lokální hudební produkce a její podpory se v různých zemích zabývají různé instituce. Často to jsou hudební exportní kanceláře (v České republice SoundCzech), profesní hudební asociace a jiné organizace soukromého sektoru (např.

kolektivní správci práv) či přímo veřejný sektor (např. prostřednictvím veřejných dotačních schémat). Výsledky jejich parciálních činností jsou z pochopitelných důvodů orientované na jejich domácí repertoár a nelze proto jednoduše využít takto dostupné údaje pro účely zmapování českého hudebního exportu. Zahraniční studie mohou nicméně sloužit k nastavení adekvátní metodologie sběru, agregace a strukturaře statistických dat, jako inspirace pro využití možných datových zdrojů a také jako zdroj komparace strukturně podobných trhů s hudebním obsahem a příkladů dobré praxe ze zahraničí.

Významné pokusy o zmapování dostupnosti a exportního úspěchu evropského hudebního repertoáru lze též zaznamenat v aktivitách centrálních evropských institucí, které pod záštitou Evropské komise hledají cestu, jak toto téma uchopit systematicky a členskými státy poskytnout spolehlivou, průběžně aktualizovanou a veřejně dostupnou datovou základnu, ze které lze dílčí ukazatele o zastoupení „domácího“ repertoáru ve vybraných mediatypech a teritoriích vyčíst.

Kruciální otázkou v rámci projektu je určení, který repertoár má být považován za domácí, tuzemský, tj. v širokém občanském slova smyslu český. Metodika se podrobně zabývá komparací zahraničních přístupů v této otázce, jednotlivé přístupy kriticky hodnotí a předkládá přístup vlastní.

IV. Uplatnění metodiky v praxi

Metodika je navržena pro pravidelný monitoring přeshraniční distribuce české hudby. Poskytuje návod na systematický sběr a analýzu dat z různých zdrojů v čase a tyto zdroje vybírá.

V praxi metodika zahrnuje získání dat od poskytovatelů jako jsou B2B (BMAT) a B2C (Soundcharts), jelikož primární data od platforem jako Spotify a YouTube nejsou dostupné třetím stranám.

V takto získaných datech je potřeba identifikovat český repertoár, přičemž metodika rovněž navrhuje doporučený přístup k vymezení kritéria českého neboli tuzemského repertoáru, např. skrze identifikátory, jako jsou kódy ISRC či ISWC, a následně jejich verifikace prostřednictvím spolupráce s kolektivními správci práv v oblasti hudby, jako jsou OSA a INTERGRAM.

Metodika byla v praxi odzkoušena a uplatněna v rámci realizace pilotního projektu, který je taktéž součástí výzkumného projektu.

V. Cílová skupina (výčet konkrétních subjektů a skupin uživatelů, pro které je metodika určena)

Tato metodika pro mapování českého hudebního exportu bude sloužit exportní kanceláři SoundCzech k pravidelnému monitoringu přeshraniční distribuce české hudby a nastavení efektivních proexportních opatření. Může však podle ní postupovat kdokoli, kdo má zájem na monitorování, resp. vyhodnocování užití či úspěchu české hudby v zahraničí, jako jsou např. oborové platformy a asociace (IFPI, Česká hudební rada atd.),

kolektivní správci práv, ale též např. příslušné odbory ministerstva kultury, hudební paměťové instituce (např. České muzeum hudby) apod.

Závěry ohledně dostupných služeb a kvality jimi nabízených dat jsou nicméně obecně platné a neomezují se jen na český repertoár. Metodika je proto při analogické úpravě využitelná i na jiný repertoár – např. může být využita zahraničními exportními kanceláři k vyhodnocování úspěchu jejich vlastních proexportních aktivit (např. slovenská kancelář LALA Slovak Music Export).

VI. Literatura

CANADIAN RADIO-TELEVISION AND TELECOMMUNICATIONS COMMISSION. The MAPL system-defining a Canadian song, 2022. Online. [2025]. Dostupné z: https://crtc.gc.ca/eng/info_sht/r1.htm?_ga=2.204131538.334166378.1751525751-2103262413.1751525750.

Curran, K., Hyojung Sun, Collopy, D., O'Hagan, P. Music 2025: The Music Data Dilemma: issues facing the music industry in improving data management. The Intellectual Property Office, Ulster University, 2019. ISBN: 978-1-910790-40-3.

European Commission: Directorate-General for Education, Youth, Sport and Culture, Jacquemet, B., Le Gall, A., Saraiva, N., Kern, P. et al. Music moves Europe – A European music export strategy – Final report, Publications Office of the European Union, 2019. <https://data.europa.eu/doi/10.2766/68347>. ISBN 978-92-76-11595-3.

European Commission: Directorate-General for Education, Youth, Sport and Culture, Clarke, M., Vroonhof, P., Snijders, J., Le Gall, A. et al. Feasibility study for the establishment of a European Music Observatory – Final report. Publications Office of the European Union, 2020, <https://data.europa.eu/doi/10.2766/9691>.

European Music Office, Eurosonic. Legrand, E. Monitoring the cross-border circulation of European music repertoire within the European Union. EMO & Eurosonic Noordslag, 2012. <https://impalamusic.org/sites/default/files/pictures/attachedfiles/Cross%20Border%20Circulation%20of%20European%20Music%20Repertoire.pdf>.

IFPI. Engaging with Music, 2023. Online. [2025]. Dostupné z: https://www.ifpi.org/wp-content/uploads/2023/12/IFPI-Engaging-With-Music-2023_full-report.pdf.

INTERGRAM. Intergram. Hudba spojuje. My jí otevíráme cestu. Report 2025. Online. [2025]. Dostupné z: <https://www.intergram.cz/wp-content/uploads/2025/05/Report-2025.pdf>.

ISRC. The International Standard Recording Code. Online. [2025]. Dostupné z: <https://isrc.ifpi.org/en/>.

OSA. Kdo jsme. Online. [2025]. Dostupné z: <https://www.osa.cz/kdo-jsme/o-nas/>.

SOZA, Antal, D. Feasibility Study. On promoting Slovak Music In Slovakia & Abroad, 2020. Online. Dostupné z: [https://moja.soza.sk/cms/content/files/Feasibility%20study_2020_GRRAPHIC_compressed\(2\).pdf](https://moja.soza.sk/cms/content/files/Feasibility%20study_2020_GRRAPHIC_compressed(2).pdf).

WIKISOFIA. ISWC. [2025]. Dostupné z: <https://wikisofia.cz/wiki/ISWC>.

YOUROPE, IQ Magazine. [2025]. European Festival Report 2024. Dostupné z: <https://yourope.org/project/european-festival-report/>.

Zahrádka, P. *Hudba z periferie: Prostředníci a nerovnosti v přeshraniční distribuci české hudby v éře platforem*. VUP, 2025. [v tisku].

VII. Seznam publikací, které přímo předcházely metodice a byly publikovány, případně výstupy z originální práce

Metodika je výsledkem výzkumu realizovaného v rámci projektu Příležitosti a bariéry přeshraniční digitální distribuce české hudební produkce a přímo jí předcházely výzkumné úkoly tohoto projektu, z jehož výsledků metodika čerpá. Ty jsou z velké části shrnuty v kolektivní monografii *Hudba z periferie: Prostředníci a nerovnosti v přeshraniční distribuci české hudby v éře platforem*.¹ Dílčí studie výzkumného týmu pak byly publikovány časopisecky.²

Michal Tomčík a kol.

¹ Pavel Zahrádka, ed. ISBN 978-80-244-6642-2. Publikace t.č. v tisku v univerzitním nakladatelství Univerzity Palackého v Olomouci.

² Petr Szczepanik, Miloš Hroch, [Playlisting the Periphery: Platform Intermediaries and East-Central European Music Visibility in Spotify's Geography](#). *New Media & Society*, 27. 6. 2025. Srov. též Pavel Zahrádka, Rostislav Sliwka, Michal Tomčík, Václav Hodonický, [Frontline Trenches or, Rather, Open Borders? The Multi-Territorial Licensing and Digital Export of Czech Music](#). *International Journal of Music Business Research*, 18. 2. 2025. <https://doi.org/10.2478/ijmbr-2025-0001>